

Dosarul nr. 3ra-745/23
2-20043120-01-3ra-12072023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud.: I. Cotea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud.: V. Movilă, S. Pilipenco, E. Dvurecenshii)

ÎN C H E I E R E

28 februarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Î.C.S. FVD ”Moldavschii Standart”, Societate cu Răspundere Limitată, Î.C.S. FVD ” Zolotoi Aist”, Societate cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată ”Vinsnabtrest”, reprezentate de Vitali Iablocichin,

în cauza de contencios administrativ, depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Moldavschii Standart”, Societatea cu Răspundere Limitată ”Vinsnabtrest” și Societatea cu Răspundere Limitată ”Zolotoi Aist” în proces de insolabilitate împotriva Serviciul Fiscal de Stat și Administrația Zonei Economice Libere Tvardița, cu privire la anularea notificărilor despre vizite fiscale, obligarea Serviciului Fiscal de Stat de a se abține de la acte administrative față de reclamanți, și constatarea existenței raporturilor juridice între părți, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 18 mai 2023,

c o n s t a t ă :

La 28 aprilie 2020, SRL ”Moldavschii Standart”, SRL ”Vinsnabtrest” și SRL ”Zolotoi Aist” în proces de insolabilitate au depus acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciul Fiscal de Stat și Administrația Zonei Economice Libere Tvardița, prin care au solicitat anularea actelor administrative individuale și acțiunilor Serviciului Fiscal de Stat: notificarea despre vizita fiscală la SRL ”Moldavschii Standart” nr.26/5-13-272 din 25.02.2020; notificarea despre vizita fiscală la SRL ”Zolotoi Aist” nr.26/5-13-270 din 25.02.2020; notificarea despre vizita fiscală la SRL ”Vinsnabtrest” nr.26/5-13-271 din 25.02.2020;

- obligarea Serviciului Fiscal de Stat de a se abține de la săvârșirea în privința reclamanților SRL ”Moldavschii Standart”, SRL ”Zolotoi Aist” și SRL ”Vinsnabtrest” a actelor administrative cu privire la calcularea cotizațiilor obligatorii la Fondul viei și vinului pentru perioada 11.02.2013 – 11.02.2023; notificarea reclamanților despre vizitele fiscale; solicitarea documentelor de

evidență contabilă și dărilor de seamă; efectuarea la reclamanți a controalelor fiscale și întocmirea actelor de control fiscal; adoptarea deciziilor cu privire la executarea silită a obligațiilor fiscale (cotizațiilor obligatorii) la Fondul viei și vinului;

- constatarea că între reclamanții SRL "Moldavschi Standart", SRL "Zolotoi Aist" și SRL "Vinsnabtrest", și Zona Antreprenorialului Liber „Tvardița” există relații juridice bazate pe garanțiile de stat prevăzute de art.13 alin.(2) din Legea cu privire la zonele economice libere nr.440 din 27.07.2001 și de art.5 din Legea privind Zona antreprenorialului liber "Tvardița" nr.626 din 03.11.1995, cu referire la facturile fiscale eliberate de SRL "Moldavschi Standart", SRL "Zolotoi Aist" și SRL "Vinsnabtrest" în perioada 11.02.2013 – 11.02.2023, care nu generează obligația de calculare și plată a cotizațiilor obligatorii la Fondul viei și vinului în conformitate cu Legea viei și vinului nr.57 din 10.03.2006.

În motivare, au indicat că la 25.02.2020 Serviciul Fiscal de Stat a trimis reclamanților notificări privind efectuarea vizitei fiscale, din conținutul cărora rezultă că organul fiscal în conformitate cu drepturile prevăzute de art.134 alin.(1) Cod fiscal va efectua o vizită fiscală pentru a verifica documentele contabile și dările de seamă ce țin de calcularea și transferarea contribuțiilor obligatorii la Fondul viei și vinului pentru perioada anului 2018.

Reclamanții au invocat că, sunt rezidenți ai Zonei Antreprenorialului Liber „Tvardița" în temeiul Legii RM privind Zona Antreprenorialului Liber „Tvardița" nr.626 din 03.11.1995 și certificatelor (autorizațiilor) corespunzătoare, anexate la acțiunea în contencios administrativ, și care au un termen de valabilitate de până în anul 2025, inclusiv.

Principalul gen de activitate al reclamanților este: fabricarea, păstrarea și comercializarea cu ridicata a produselor alcoolice (vinicole).

În conformitate cu art.5 din Legea nr.626 din 03.11.1995, în cazul în care sunt adoptate acte legislative noi care înrăutățesc condițiile de activitate a rezidenților zonei libere, în ce privește regimul vamal și cel fiscal prevăzute de prezenta lege, rezidenții sunt în drept să se conducă, în decurs de 10 (zece) ani de la data intrării în vigoare a acestor acte legislative, de legislația Republicii Moldova în vigoare la data înregistrării lor în zona liberă.

Preferințe suplimentare pentru rezidenții zonelor antreprenorialului liber, inclusiv, rezidenții Zonei Antreprenorialului Liber „Tvardița", au fost instituite în Legea generală a RM cu privire la zonele economice libere nr.440 din 27.07.2001, și anume la articolul 13 alineatul (2), potrivit căruia, în cazul în care sunt adoptate legi noi care înrăutățesc condițiile de activitate a rezidenților în ceea ce privește regimurile vamal, fiscal și alte regimuri prevăzute de legile referitoare la activitatea zonelor libere, rezidenții sunt în drept, pe parcursul unei perioade similare, (adică de 10 ani, dar care nu va depăși termenul de funcționare a zonei libere concrete), să activeze conform prevederilor legilor în vigoare până la data punerii în aplicare a noilor legi.

În contextul normelor expuse, susțin că în perioada în care aceștia au deținut statutul de rezidenți ai Zonei Antreprenorialului Liber „Tvardița", și anume la 16.11.2012, a fost adoptată Legea nr.262 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (a intrat în vigoare la 11.02.2013, conform art. V alin.(1) din Legea

nr.262 din 16.11.2012), conform căreia la Legea viei și vinului nr.57-XVI din 10.03.2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.75-78, pag.314) au fost operate, inclusiv, modificările următoare: 1) a fost creat Fondul Viei și Vinului - alin.(1) art.323 din Legea viei și vinului; 2) au fost determinate sursele de formare a mijloacelor Fondului Viei și Vinului - alin.(2) art.323 din Legea viei și vinului; 3) au fost stabiliți plătitorii de contribuții obligatorii la Fondul Viei și Vinului - alin.(4) art.323 din Legea viei și vinului; 4) a fost stabilit cuantumul contribuțiilor obligatorii la Fondul Viei și Vinului - alin.(5) art.323 din Legea viei și vinului; 5) organele fiscale au fost investite cu dreptul de aplicare a măsurilor de încasare silită a datoriilor și penalităților de la plătitorii de contribuții obligatorii la Fondul Viei și Vinului, analogice cu cele prevăzute la titlul V din Codul Fiscal al Republicii Moldova - alin.(10) art.323 din Legea viei și vinului.

Reclamanții consideră că, Legea viei și vinului nr.57-XVI din 10.03.2006, este o lege care reglementează activitatea agenților economici, inclusiv, a rezidenților zonelor libere, antrenați în sfera de producere a strugurilor și vinului, instituind prin ea (prin unele prevederi ale sale) un alt regim, diferit de cel vamal și fiscal, și anume regimul de achitare a plăților obligatorii care nu sunt prevăzute în Codul Fiscal (regim nefiscal).

Acest regim, în viziunea lor, a înrăutățit condițiile de activitate comercială a reclamanților prin faptul că în temeiul Legii citate cu nr.262 din 16.11.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 11.01.2013; nr.6-9; articolul nr. 30; data intrării în vigoare: 11.02.2013) au fost instituite contribuții obligatorii la Fond, modul de achitare și administrare a acestora, adică au fost stabilite condiții legislative noi de activitate comercială, care anterior nu au existat pentru reclamanți.

Legea cu nr.262 din 16.11.2012 a stipulat că taxa către Fond reprezintă o plată obligatorie care poartă un caracter nerambursabil; în afară de aceasta, Legea cu nr.262 din 16.11.2012 a stabilit în privința plătitorului de contribuții obligatorii (adică plătitorului de taxe către Fond) o serie de drepturi și obligațiuni, și anume: 1) plătitorul de contribuții obligatorii prezintă organului fiscal teritorial calculul contribuției conform unui formular tipizat, aprobat de către SFS - alin.(7) art.323 din Legea viei și vinului; 2) plătitorul este în drept să includă suma contribuțiilor plătite la Fond în componența cheltuielilor care vor fi deduse - alin.(8) art.323 din Legea viei și vinului; alin.51) art.31 din Codul Fiscal al Republicii Moldova; 3) plătitorul este obligat să achite o penalitate pentru fiecare zi de întârziere în achitarea contribuției la Fond - alin.(9) art.323 din Legea viei și vinului.

În opinia reclamanților, o condiție de activitate nouă în regimul menționat a devenit și faptul că autoritățile fiscale sunt în drept să aplice măsuri de încasare silită a datoriilor și penalităților de la plătitorii de contribuții obligatorii la Fond, similare cu cele prevăzute la titlul V din Codul Fiscal al RM (alin.(10) art.323 din Legea viei și vinului), precum și faptul că gestionarea colectării contribuțiilor de la plătitori, evidența contribuțiilor, calcularea penalităților, precum și urmărirea datoriilor către Fond se efectuează de către organele fiscale similar modului stabilit pentru administrarea impozitelor și taxelor (alin.(11) art.323 din Legea viei și vinului).

Reclamanții consideră că nu pot și nu trebuie să fie supuși deocamdată vizitelor fiscale, controalelor fiscale, și nici întocmirii actelor fiscale și adoptării deciziilor fiscale în chestiuni ce țin de calcularea și transferarea contribuțiilor obligatorii la Fondul Viei și Vinului pentru perioada 11.02.2013 - 11.02.2023, în temeiul garanțiilor de stat, prevăzute la alin.(2) art.13 al Legii cu privire la zonele economice libere nr.440 din 27.07.2001, și la art.5 al Legii RM privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița” nr.626 din 03.11.1995.

Pentru acest motiv, înștiințările de inițiere a vizitei fiscale contestate, sunt abuzive și urmează să fie anulate integral.

Consideră că, pentru a evita vreo recidivă din partea autorității fiscale (SFS), ar fi necesar să solicite, odată cu anularea înștiințărilor contestate, și abținerea autorității fiscale (SFS) de la efectuarea în privința reclamanților a unor acțiuni (acte) în chestiuni referitoare la calcularea și transferarea contribuțiilor obligatorii la Fondul Viei și Vinului pentru perioada 11.02.2013 - 11.02.2023.

De asemenea, solicită anularea completă a actului administrativ contestat și obligarea autorității administrative (fiscale) să se abțină de la anumite acțiuni în privința reclamanților, dar și să solicite constatarea existenței unor raporturi juridice concrete între reclamanți, pe de o parte, și două autorități publice - pârâții (SFS și Administrația ZAL), pe de altă parte, așa dar consideră că este necesar de a constata faptul că pentru facturilor fiscale, care sunt emise de reclamanți în perioada 11.02.2013 - 11.02.2023, nu apare nici o obligație de calculare și achitare a contribuțiilor obligatorii la Fondul Viei și Vinului conform Legii viei și vinului a RM nr.57 din 10.03.2006.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 30 decembrie 2020, s-a admis acțiunea reclamanților SRL ”Moldavschiei Standart”, SRL ”Vinsnabtrest” și SRL ”Zolotoi Aist” în proces de insolvabilitate.

S-a anulat integral următoarele acte administrative (acțiuni) ale Serviciului Fiscal de Stat: notificare privind vizita fiscală nr.26/5-13-272 din 25.02.2020, adresată Î.C.S. FVD «Moldavschiei Standart» S.R.L.; notificare privind vizita fiscală nr.26/5-13-270 din 25.02.2020, adresată Î.C.S. FVD «Zolotoi Aist» S.R.L.; notificare privind vizita fiscală nr.26/5-13-271 din 25.02.2020, adresată «Vinsnabtrest» S.R.L.;

S-a obligat Serviciului Fiscal de Stat de a se abține de la săvârșirea în privința reclamanților (Î.C.S. FVD «Moldavschiei Standart» S.R.L., Î.C.S. FVD «Zolotoi Aist» S.R.L. și «Vinsnabtrest» S.R.L.) a următoarelor acte (acțiuni) administrative în chestiuni ce se referă la calcularea și transferarea contribuțiilor obligatorii la Fondul viei și vinului pentru perioada de la 11.02.2013 până la 11.02.2023:

Să notifice reclamanții despre vizite fiscale; să ceară de la reclamanții prezentarea documentelor contabile și a dărilor de seamă; să efectueze la reclamanții controale fiscale; să întocmească în privința reclamanților acte de control fiscal; să adopte în privința reclamanților decizii privind încasarea silită a plăților (contribuțiilor obligatorii) la Fondul viei și vinului;

S-a constatat că între reclamanții (Î.C.S. FVD «Moldavschiei Standart» S.R.L., Î.C.S. FVD «Zolotoi Aist» S.R.L. și «Vinsnabtrest» S.R.L.) pe de o parte, și pârâții (Serviciului Fiscal de Stat și Administrația Zonei Antreprenoriatului

Liber «Tvardița») pe de altă parte, existența următoarelor raporturilor juridice, bazate pe garanțiile de stat, prevăzute la alin.(2) art.13 din Legea cu privire la zonele economice libere nr.440 din 27.07.2001 și la art.5 din Legea privind Zona Antreprenoriatului Liber «Tvardița» nr.626 din 03.11.1995: pentru facturile fiscale eliberate de reclamanții (Î.C.S. FVD «Moldavschi Standart» S.R.L., FVD «Zolotoi Aist» S.R.L. și «Vinsnabtrest» S.R.L.) în perioada 11.02.2013 – 11.02.2023, nu apare nici o obligație de a calcula și de a transfera contribuții obligatorii la Fondul viei și vinului în conformitate cu Legea viei și vinului nr.57 din 10.03.2006.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 05 ianuarie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel, solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 30 decembrie 2020 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii reclamanților SRL "Moldavschi Standart", SRL "Vinsnabtrest" și SRL "Zolotoi Aist" în proces de insolabilitate.

Prin deciziei Curții de Apel Cahul din 18 mai 2023, s-a admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 30 decembrie 2020, prin care a fost admisă integral acțiunea reclamanților SRL "Moldavschi Standart", SRL "Vinsnabtrest" și SRL "Zolotoi Aist" în proces de insolabilitate împotriva pârâților Serviciul Fiscal de Stat și Administrația Zonei Economice Libere Tvardița și s-a emis o nouă decizie, după cum urmează.

S-a declarat inadmisibilă acțiunea reclamanților SRL "Moldavschi Standart", SRL "Vinsnabtrest" și SRL "Zolotoi Aist" în proces de insolabilitate împotriva Serviciul Fiscal de Stat și Administrația Zonei Economice Libere Tvardița, cu privire la anularea notificărilor despre vizite fiscale, obligarea Serviciului Fiscal de Stat de a se abține de la acte administrative și constatarea existenței raporturilor juridice: în temeiul art.207 alin.(2) lit. e) Cod administrativ, dat fiind că reclamanții SRL "Moldavschi Standart", SRL "Vinsnabtrest" și SRL "Zolotoi Aist" în proces de insolabilitate nu-și pot revendica încălcarea prin activitate administrativă a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ în pretențiile acțiunii cu privire la

- anularea actelor administrative individuale și acțiunilor Serviciului Fiscal de Stat: notificarea despre vizita fiscală la SRL "Moldavschi Standart" nr.26/5-13-272 din 25.02.2020; notificarea despre vizita fiscală la SRL "Zolotoi Aist" nr.26/5-13-270 din 25.02.2020; notificarea despre vizita fiscală la SRL "Vinsnabtrest" nr.26/5-13-271 din 25.02.2020;

- obligarea Serviciului Fiscal de Stat de a se abține de la săvârșirea în privința reclamanților SRL "Moldavschi Standart", SRL "Zolotoi Aist" și SRL "Vinsnabtrest" a actelor administrative (acțiunilor) cu privire la: calcularea cotizațiilor obligatorii la Fondul viei și vinului pentru perioada 11.02.2013 – 11.02.2023; notificarea reclamanților despre vizitele fiscale; solicitarea documentelor de evidență contabilă și dărilor de seamă; efectuarea la reclamanți a controalelor fiscale și întocmirea actelor de control fiscal; adoptarea deciziilor cu privire la executarea silită a obligațiilor fiscale (cotizațiilor obligatorii) la Fondul viei și vinului;

și în temeiul art.206 alin.(2), 207 Cod administrativ, dat fiind că reclamanții SRL "Moldavschii Standart", SRL "Vinsnabtrest" și SRL "Zolotoi Aist" în proces de insolvență și-ar putea revendica drepturile vătămăte printr-o altă acțiune prevăzută la alin.(1) art.206 Cod administrativ, în pretenția acțiunii cu privire la constatarea că între reclamanții SRL "Moldavschii Standart", SRL "Zolotoi Aist" și SRL "Vinsnabtrest", și pârâțul Zona Antreprenorialului Liber „Tvardița” există relații juridice bazate pe garanțiile de stat prevăzute de art.13 alin.(2) din Legea cu privire la zonele economice libere nr.440 din 27.07.2001 și de art.5 din Legea privind Zona antreprenorialului liber "Tvardița" nr.626 din 03.11.1995, cu referire la facturile fiscale eliberate de SRL "Moldavschii Standart", SRL "Zolotoi Aist" și SRL "Vinsnabtrest" în perioada 11.02.2013 – 11.02.2023, care nu generează obligația de calculare și plată a cotizațiilor obligatorii la Fondul viei și vinului în conformitate cu Legea viei și vinului nr.57 din 10.03.2006.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, pretenția reclamanților SRL "Moldavschii Standart", SRL "Vinsnabtrest" și SRL "Zolotoi Aist" în proces de insolvență cu privire la anularea notificărilor despre vizite fiscale, se califică ca fiind o acțiune în contestare (art.206 alin.(1) lit. a) Cod administrativ.

În ce privește aplicabilitatea temeiului de inadmisibilitate prevăzut de art.207 alin.(2) lit. e) Cod administrativ, instanța a conchis că, pentru admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este necesar să fie revendicat de către reclamant un drept propriu lezată prin activitatea administrativă, astfel încât, controlul judecătoresc asupra activității administrative se realizează prin revendicarea de către persoană a unui drept pretins a fi lezată.

Reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia îi se aduce atingere prin activitatea administrativă contestată sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

În speță, procedura administrativă nu este finalizată, autoritatea publică nu a fost emis vreun act administrativ individual, astfel se constată lipsa unui drept vătămăat al reclamanților în sensul art.17 Cod administrativ.

Instanța de apel a constatat că, pretenția reclamanților cu privire la obligarea Serviciului Fiscal de Stat de a se abține de la săvârșirea în privința reclamanților SRL "Moldavschii Standart", SRL "Zolotoi Aist" și SRL "Vinsnabtrest" a actelor administrative (acțiunilor) cu privire la: calcularea cotizațiilor obligatorii la Fondul viei și vinului pentru perioada 11.02.2013 – 11.02.2023; notificarea reclamanților despre vizitele fiscale; solicitarea documentelor de evidență contabilă și dărilor de seamă; efectuarea la reclamanți a controalelor fiscale și întocmirea actelor de control fiscal; adoptarea deciziilor cu privire la executarea silită a obligațiilor fiscale (cotizațiilor obligatorii) la Fondul viei și vinului, este o acțiune în realizare art.206 alin.(1) lit. c) Cod administrativ.

Pretenția reclamanților cu privire la constatarea că între reclamanții SRL "Moldavschii Standart", SRL "Zolotoi Aist" și SRL "Vinsnabtrest", și pârâțul Zona Antreprenorialului Liber „Tvardița” există relații juridice bazate pe garanțiile de stat prevăzute de art.13 alin.(2) din Legea cu privire la zonele economice libere nr.440 din 27.07.2001 și de art.5 din Legea privind Zona

antreprenorialului liber "Tvardița" nr.626 din 03.11.1995, cu referire la facturile fiscale eliberate de SRL "Moldavschi Standart", SRL "Zolotoi Aist" și SRL "Vinsnabtrest" în perioada 11.02.2013 – 11.02.2023, care nu generează obligația de calculare și plată a cotizațiilor obligatorii la Fondul viei și vinului în conformitate cu Legea viei și vinului nr.57 din 10.03.2006, în temeiul art. 206 alin.(1) lit. d) Cod administrativ, este o acțiune în constatare.

Instanța de apel a reținut că, acțiunea vizează nu protecția unui drept vătămat, ci preîntâmpinarea unor eventuale acțiuni cu efect defavorabil pentru reclamanti, care ar putea urma în cadrul derulării procedurilor administrative.

La 16 iunie 2023, Î.C.S. FVD "Moldavschi Standart", Societate cu Răspundere Limitată, Î.C.S. FVD "Zolotoi Aist", Societate cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată "Vinsnabtrest", reprezentate de Vitali Iablocichin, au depus de recurs nemotivat împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 18 mai 2023, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii Judecătoria Cahul, sediul Central din 30 decembrie 2020.

La 31 iulie 2023, Î.C.S. FVD "Moldavschi Standart", Societate cu Răspundere Limitată, Î.C.S. FVD "Zolotoi Aist", Societate cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată "Vinsnabtrest", reprezentate de Vitali Iablocichin, au depus de recurs motivat.

În motivare, s-a invocat că, decizia instanței de apel este emisă cu interpretarea eronată a prevederilor art. 206, 207 Cod administrativ.

Instanța de apel nu a exercitat un control judiciar complet, în fapt și în drept, cu respectarea efectului devolutiv al apelului, asupra ceea ce a hotărât prima instanță, iar drept consecință a interpretat și aplicat în mod eronat art. 206, 207 Cod administrativ, fapt ce a succedat adoptarea unei soluții greșite.

Prin referința depusă la 23 august 2023, Serviciul fiscal de Stat a susținut că, instanța de apel corect a reținut că actele contestate de recurenții nu sunt acte administrative, acestea fiind operațiuni administrative și pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ care va fi emis la finalizare procedurii demarare.

Cererea de recurs nu conține temeiuri legale, veritabile și esențiale aferente încălcării normelor de drept material și procedural, în bază cărora decizia instanței de apel, ar putea fi casată. Respectiv, a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că: prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a III a „Procedura contenciosului administrativ”, Capitolul V „Procedura de recurs” din Codul administrativ, în special ce vizează prevederile cu privire la depunerea cererii de recurs, termenul depunerii, temeiurile recursului și procedura examinării acestuia.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art.195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art.3 alin.(3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Cahul a pronunțat dispozitivul deciziei contestate la 18 mai 2023 în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că, instanței de apel a notificat părților decizia motivată la 29 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție, anexate la fila dosarului 83-89 Vol. III.

Completul de judecată reține că, recursul este depus cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul de judecată remarcă că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul de judecată notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023)).

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut.

Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (cauza Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39). 7 La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Î.C.S. FVD ”Moldavschii Standart”, Societate cu Răspundere Limitată, Î.C.S. FVD ” Zolotoi

Aist”, Societate cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată ”Vinsnabtrest”, reprezentate de Vitali Iablocichin.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Î.C.S. FVD ”Moldavschi Standart”, Societate cu Răspundere Limitată, Î.C.S. FVD ”Zolotoi Aist”, Societate cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată ”Vinsnabtrest”, reprezentate de Vitali Iablocichin, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc